
Sambands- reglement for organisasjoner tilknyttet Nødnett

Versjon 2.1. Gyldig fra september 2017.

Utgitt av: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) 2017

ISBN: 978-82-7768-440-6 (PDF)

Omslagsfoto: David André Engmo

Grafisk produksjon: Erik Tanche Nilssen AS, Skien

Sambandsreglement for organisasjoner tilknyttet Nødnett

Versjon 2.1. Gyldig fra september 2017.

01. Forord.....	5
02. Formålet med dette reglementet	5
03. Sikkerhet og autorisasjon i Nødnett.....	5
04. Generell bruk av radioterminaler	6
05. Bruk av Nødnett ved øvelser og hendelser	8
06. Brukerorganisasjonens ansvar	8
07. Opplæring	9
08. Drift og forvaltning	9
09. Vedlegg til sambandsreglement.....	9

01. FORORD

Tilgang og bruk av Nødnett er regulert i sambandsreglement. Sambandsreglementene har flere nivåer og brukere i Nødnett må innrette seg etter alle nivåer av sambandsreglementet:

- Nødnett i bruk – En oversikt over tekniske løsninger og funksjoner i Nødnett, samt retningslinjer for bruk.
- Felles sambandsreglement for nødetatene og andre beredskapsbrukere. (Tilgjengelig på politiets [hjemmesider](#)).
- Sambandsreglement for organisasjoner tilknyttet Nødnett.
- Lokale prosedyrer for organisasjoner tilknyttet Nødnett.

I spesielle tilfeller vil det kunne være behov for å etablere ytterligere et nivå for lokale prosedyrer.

02. FORMÅLET MED DETTE REGLEMENTET

Formålet med sambandsreglement er å bidra til en effektiv og ensartet sambandstjeneste internt i en brukerorganisasjonen og i samhandling med andre brukere i Nødnett. Enhetlig bruk av samband er nødvendig for håndtering av akutte situasjoner, store ulykker og krisesituasjoner. Dette reglementet gjelder ikke nødetatene.

Reglementet regulerer brukerorganisasjonens bruk av Nødnett. Dette reglementet gjelder for alle som bruker Nødnett i organisasjonens regi.

03. SIKKERHET OG AUTORISASJON I NØDNETT

Nødnett er det nasjonale, digitale radiosambandet for nød- og beredskapsaktører i Norge. Nødnett er et eget, separat radionett med en landsdekkende infrastruktur og tilbyr sikker kommunikasjon når det gjelder.

I Nødnett er det definert en logisk sambandsstruktur som gir mulighet for kommunikasjon mellom brukergrupper, samtidig som hver brukergruppe får dekket internt kommunikasjonsbehov uten tilgang fra andre brukere.

Nødnett kan brukes til å kommunisere i forbindelse med ordinær drifts- og oppdragsavvikling. Den enkelte brukerorganisasjon er selv ansvarlig for hvilken informasjon som deles i tilgjengelige talegrupper.

Hver bruker av Nødnett er ansvarlig for at informasjon i talegrupper ikke gjøres tilgjengelig for uvedkommende.

Dersom opplysninger som har et skjermingsbehov kommuniseres i talegrupper, må den enkelte bruker vurdere hvem som har tilgang til aktuell talegruppe.

3.1 TALEGRUPPER

Den enkelte brukerorganisasjon får tildelt et antall egne talegrupper i Nødnett etter behov. De kan tildeles talegrupper i TMO (Trunked Mode Operation) og i DMO (Direct Mode Operations). Bruk av en brukerorganisasjons egne talegrupper reguleres i vedlegg til dette sambandsreglement. Bruk av felles talegrupper er regulert i Felles sambandsreglement for nødetatene og andre beredskapsbrukere og i vedlegg til dette reglementet.

TMO er tilkoblet Nødnett. DMO kan brukes når man mangler kontakt med Nødnett, ønsker kommunikasjon utenfor nettverket eller hvis det av kapasitets-hensyn er gunstig å avlaste nettverket.

Radioterminal i DMO-modus kan ikke nås i Nødnett.

3.2 ISSI RANGE (NUMMERPLAN)

ISSI-nummer (Individual Short Subscriber Identity) tildeles av DSB. Fordeling av ISSI-nummer for aktuell brukerorganisasjon legges som vedlegg til dette reglementet.

3.3 KALLESIGNAL VED OPPKALL

Ved kommunikasjon i talegrupper skal det brukes forhåndsbestemt kallesignal til de man skal kommunisere med.

Eksempel på kallesignal er:

«Driftsleder, dette er Operativ leder, over».

«Operativ leder, dette er montør 14, over».

Mottaker-ID kommer først, så egen ID. Aktuell brukerorganisasjons kallesignaler beskrives i eget vedlegg.

3.4 KALLESIGNALER VED SAMHANDLING MED NØDETATENE

Ved samhandling mellom nødetatene og andre beredskapsbrukere skal funksjonsbeskrivelse på leder benyttes som kallesignal.

Eksempel på oppkall i felles talegruppe er:

«Innsatsleder politi, dette er «Firma/rolle/(sted)» over.» («Innsatsleder Politi, dette er beredskapsleder NN kommune»).

Ved to eller flere innsatsområder samtidig, legges innsatsområdets geografiske plassering på etter kallesignalet. Betegnelsen bestemmes av innsatsleder.

Eksempel på oppkall i felles talegruppe er:

«Utrykningsleder brann, dette er «Firma/rolle/(sted) Innsatsområde Alfa» over». («Utrykningsleder Brann, dette er Hafslund, driftsleder i Oslo, ved innsatsområde Alfa»).

Man bør bruke samme kallesignal internt i organisasjonen som ved samhandling med andre.

04. GENERELL BRUK AV RADIOTERMINALER

4.1 SKJERMING AV SAMBANDSTRAFIKK

Radioterminaler skal være avslått og oppbevares utilgjengelig for uvedkommende når de ikke er i bruk eller brukeren ikke er i umiddelbar nærhet.

For å hindre at uvedkommende hører sensitiv sambandstrafikk bør det benyttes ørepropper eller lignende ved bruk av håndholdte radioterminaler i samvirketalegrupper. Likeledes bør kjøretøymonterte radioterminaler skrues av, alternativt settes på lavt volum, når man forlater kjøretøyet.

4.2 BÆRING AV RADIOTERMINAL

Brukeren bør tilstrebe å bære radioterminalen høyt plassert på kroppen. Dette vil bedre signalforhold for radio og GPS. Radioterminalene bæres på en slik måte at de i minst mulig grad blir eksponert for unødvendig fysisk slitasje og mulighet for å mistes.

4.3 RADIOTERMINALENS BATTERI

Radioterminalens batteri tappes også når den er avslått. Den som disponerer terminalen er ansvarlig for at den er oppladet.

4.4 KJØRETØY/FARTØY PÅ SERVICE

Den enkelte brukerorganisasjon er ansvarlig for at det ikke gis tilgang til Nødnett for uvedkommende. Radioterminal skal minimum være avslått ved service og verkstedsopphold. En radioterminal kan midlertidig deaktiveres av egen driftsorganisasjon eller kontrollrom.

4.5 TAP AV RADIOTERMINAL

Ved tap av radioterminal skal organisasjonens kontaktperson varsles umiddelbart. Etter et første søk uten funn, skal driftsorganisasjon meldes for deaktivering. Det er døgnbemannet vakt for deaktivering av radioterminaler. Driftsorganisasjonen kan reaktivere radioterminaler som kommer til rette innen rimelig tid.

4.6 STATUSMELDING (KONTROLLROM)

Statusmeldinger er korte datameldinger om den enkelte ressurs sin status som sendes fra radioterminal til kontrollrom. Gjelder hvis statusmeldinger er aktivert. Rutiner for aktuell brukerorganisasjons statusmeldinger er vedlagt.

4.7 GRUPPESAMTALE

Brukeren skal i størst mulig grad benytte seg av gruppesamtaler. Gruppesamtaler foregår i en talegruppe. I gruppesamtalen er det én som snakker om gangen, mens flere kan lytte.

4.8 BRUK AV GATEWAY OG REPEATER

Gateway- og Repeater-funksjon er tilgjengelig for enkelte radioterminaler. Det skal kun brukes én Gateway eller Repeater per DMO-talegruppe innenfor samme DMO-rekkevidde.

4.9 EN-TIL-EN SAMTALER

Brukerorganisasjoner har tilgang til bruk av en-til-en samtaler i Nødnett og telefoni til kommersielt telenett.

Bruk av en-til-en samtaler bør begrenses til spesielle behov der innholdet som skal formidles ikke bør viderefremmes i talegrupper, eksempelvis personopplysninger som skal behandles ihht. lovverk. Ved større hendelser på et begrenset geografisk område bør også bruk av en-til-en samtaler begrenses.

Bruken kan bli regulert av DSB, eller politiet ved større hendelser.

Bruk av en-til-en samtaler skal reguleres og beskrives i vedlegg til dette reglementet.

4.10 RINGE TIL OG FRA KOMMERSIELT TELENETT VIA NØDNETT

Nødnett skal ikke erstatte bruk av mobil i kommersielle telenett da dette opptar mer kapasitet i Nødnett enn tale i talegrupper. Bruk av telefonsamtaler til og fra Nødnett bør begrenses til spesielle behov.

4.10.1 TELEFONI – TO-TRINNS INNVALG

Det er mulig å ringe fra Nødnett til kommersielt telenett dersom en radioterminal er aktivert for dette.

Det er mulig å ringe inn til Nødnett ved to-trinns innvalg. Dette forutsetter at brukeren kjenner ISSI-nummer til mottaker. Ved å ringe 87800000 fra et kommersielt nett kommer man til en telefonsvarer som ber om et sju-sifret nummer – ISSI-nummer.

4.10.2 TELEFONI – DIREKTE INNVALG (DDI)

Terminalen er tildelt et unikt telefonnummer og man kan ringe direkte fra telenettet til radioterminalen dersom radioterminalen er aktivert med DDI.

Ved å bruke prefiks kan man skjule eller vise DDI-nummer når man ringer fra Nødnett til telenettet:

- Tast 00 foran telefonnummeret som skal brukes. Nummeret blir anonymisert og mottaker kan ikke ringe tilbake
- Tast 09 foran telefonnummeret, og nummeret vises. Mottaker kan ringe tilbake

4.11 GPS-TJENESTE

4.11.1 GPS KOORDINATER I RADIOTERMINALEN

Dersom en radioterminal er aktivisert med GPS kan man finne radioterminalens GPS-koordinater i menyen.

4.11.2 FJERNVISNING AV POSISJON I KONTROLLROM

Gjelder hvis GPS er aktivert i radioterminaler, og de er tilknyttet et kontrollrom med tjeneste for GPS-posisjonering.

Man vil med denne tjenesten lokalisere terminalen via kontrollrom.

4.12 SIKKERHETSALARM

Flere radioterminaler tilbyr forskjellige løsninger for sikkerhetsalarm. Sikkerhetsalarm må aktiveres.

Dersom kunden har sikkerhetsalarm er dette beskrevet i vedlegg.

4.13 BRUK AV RADIOTERMINAL I LUFTFARTØY

Radioterminaler som ikke har AGA-funksjonalitet (Air-Ground-Air), skal som hovedregel være avslått når de medbringes i et luftfartøy, med mindre radioterminalen kun anvendes til lytting. En radioterminal som anvendes (sender) i luften vil kunne forstyrre øvrig radiotrafikk i Nødnett (velg eventuelt sendesperre på radioterminalen for å unngå utilsiktet sending).

05. BRUK AV NØDNETT VED ØVELSER OG HENDELSER

5.1 HENDELSER

Ved større hendelser vil det være mange brukere i Nødnett i et avgrenset område. For å sikre at Nødnett fungerer optimalt ved slike hendelser, er det viktig at radioterminalene er aktive i de talegrupper som er aktuelle for hendelsen.

5.2 ØVELSER

Brukerorganisasjoner må ved øvelser sikre at de følger retningslinjene i Felles sambandsreglement for nøddatatene og andre beredskapsbrukere.

06. BRUKERORGANISASJONENS ANSVAR

Brukerorganisasjonen er ansvarlig for at brukerne er kjent med felles og eget sambandsreglement. Organisasjonen er ansvarlig for å ajourholde vedlegg til dette reglementet, samt egne, lokale prosedyrer. En brukerorganisasjon har følgende roller opp mot DSB:

- Avtaleeier
- Hovedkontakt
- Opplæringsansvarlig
- Kontaktperson per produkt/tjeneste

Disse rollene beskrives nærmere i eget vedlegg.

6.1 OPPBEVARING AV RADIOTERMINALER

Radioterminalene skal oppbevares sikkert for å forhindre uvedkommende tilgang. Det er viktig å etablere rutiner som sikrer at radioterminaler ment for krise og beredskapshåndtering er ladet og fungerer til enhver tid. Det bør også planlegges for hvordan lading av radioterminaler kan gjennomføres ved langvarig strømbrytning. Alle brukerorganisasjoner må etablere rutiner for å ha oversikt over egne radioterminaler.

07. OPPLÆRING

Kunden plikter å påse at alle som tar Nødnett i bruk, har gjennomført godkjent opplæring, i henhold til abonnementsvilkår for Nødnett.

Den enkelte brukerorganisasjon plikter å følge DSB sine retningslinjer for opplæring i Nødnett.

08. DRIFT OG FORVALTNING

De tre driftsorganisasjonene Helsetjenestens driftsorganisasjon (HDO), Politiets IKT-tjenester (PIT-Samband) og DSBs Brukertjenestesenter/Branns driftsorganisasjon (BTS/BDO) leverer brukerstøtte, drift og vedlikehold av brukerstyret som er tilknyttet Nødnett.

Brukerorganisasjonene må forholde seg til sin respektive driftsorganisasjon.

For BTS skal kontaktinformasjon holdes oppdatert via MinSide: sak.nodnett.no

Se produktvilkår for driftstjenester for mer informasjon.

8.1 MELDERUTINER VED FEIL

Innmelding av feil etc. skal meldes inn i til gjeldende driftsorganisasjon.

Feilmeldinger til BTS skal meldes inn i henhold til BTS sine feilmeldingsrutiner via MinSide:

- Feil på radionettverk/radioterminaler meldes BTS via lokal ansvarlig for Nødnett til «kontaktperson» som melder til BTS.
- Kritiske feil/tapte radioterminaler skal meldes BTS sin vakttelefon +47 69 20 41 51.
- Service og retting av feil på utstyr som faller inn under Nødnettleveransen skal kun utføres av godkjent personell fra leverandør eller personell hos BTS.
- Programmering av radioterminaler fra andre enn BTS skal ikke forekomme.

09. VEDLEGG TIL SAMBANDS- REGLEMENT

Den enkelte brukerorganisasjon er selv ansvarlig for å utarbeide og oppdatere vedlegg som fremgår av dette sambandsreglementet. Brukerorganisasjonen er også ansvarlig for å utarbeide eventuelle lokale prosedyrer tilknyttet Nødnett. Det anbefales at det etableres lokale prosedyrer for samhandling over Nødnett med faste samvirkeaktører.

**Direktoratet for
samfunnsikkerhet
og beredskap**

Rambergveien 9
3115 Tønsberg

Telefon 33 41 25 00
Faks 33 31 06 60

postmottak@dsb.no
www.dsb.no

ISBN 978-82-7768-440-6 (PDF)
HR 2374
Juni 2017

 /DSBNorge

 @dsb_no

 dsb_norge

 dsbnorge